

af de mindre Bedrifter, at jeg synes, at der er al mulig Grund for Rigsdagen til at søge at medvirke til Opretholdelse og Udvikling af disse mindre Virksomheder.

Det fremgaar endvidere af den foreliggende Statistik, at af Virksomheder uden fremmed Arbejdskraft var der i 1914 7 pCt., som brugte Maskinkraft, medens der i 1925 var 15 pCt., og af Virksomheder med fra 1—5 Arbejdere, var der i 1914 27 pCt., der brugte Maskinkraft, medens der i 1925 var 40 pCt. Det vil altsaa sige, at disse mindre Virksomheder er fuldt paa Højde med Udviklingen, idet de tager Maskinkraften i deres Tjeneste. Jeg mener, at det vilde være overmaade gavnligt, hvis den Slags Virksomheder fik Støtte til Laan, paa samme Maade som man har set paa andre Erhvervsomraader, bl. a. i Husmandsforeningerne, saaledes at de fremdeles kan holde sig paa Højde med Udviklingen, og saaledes at de kan optage Konkurrencen med større Virksomheder her i Landet og ogsaa med Virksomheder andetsteds.

Tillige er Forholdet det, at der findes her i Landet betydelige Haandværksarbejder, som bedst kan udføres af det mindre Haandværk. Det er ganske sikkert, at ganske almindeligt Haandværksarbejde, som jeg i min Virksomhed beskæftiger mig en Del med, har den mindre Virksomhed meget større Betingelser for at udføre end den større Bedrift. Jeg tror derfor, at det i enhver Henseende af samfundsmæssige Grunde er af Betydning at støtte disse Virksomheder saa godt, som det overhovedet er muligt.

Selve Lovforslagets Bestemmelser gaar i § 1 ud paa, at der af Statslaanefondens Midler i hvert af Finansaarene 1928—33 kan anvendes indtil ½ Mill. Kr. til Udlaan til Driftslaaneforeninger, hvis Vedtægter skal stadfæstes af Handelsministeren. Foreningens Formaal skal udelukkende være at yde Foreningens Medlemmer Laan, enten til Anskaffelse af Maskiner, Redskaber og Raavarer til Brug i bestaaende Bedrifter eller til Oprettelse af nye Virksomheder. I § 2 c bestemmes, at de Haandværkere, som kan faa Laan, ikke maa have over 5 Arbejdere, at der til hvert Medlem kun kan udlaanes 3 000 Kr., og at Laanet skal tilbagebetales senest i Løbet af 5 Aar. I øvrigt fastsætter Bestyrelsen Størrelsen af Laanene

samt Vilkaarene for disse og for deres Tilbagebetaling.

Ifølge Lovforslagets § 3 maa Laanet til en Forening ikke overstige den tegnede Garantikapital. Laanene, hvis Størrelse i øvrigt fastsættes af Handelsministeren, forrentes med 4½ pCt. aarlig, er afdragsfri i et Aar og afdrages derefter med en Tiendedel aarlig. Det er jo ret gode Laanebetingelser; paa den anden Side mener jeg, at de er af en saadan Beskaffenhed — idet Laaneforeningen garanterer for det halve og Staten for det halve —, at Staten ikke har Udsigt til at tabe ret mange Penge ved at yde de paagældende Laan. Efter § 4 fastsætter Handelsministeren de nærmere Regler for Tilsynet med disse Foreninger, og endelig kan efter § 5 de herhen hørende Dokumenter udfærdiges paa ustemplet Papir, ligesom Tinglysningsgebyrer og offentlige Afgifter bortfalder.

Dette Lovforslag blev forelagt for det høje Ting den 12. Maj. Den 17. Juni bebudede den højtærede Statsminister Nedsættelse af to Udvalg til Undersøgelse af, om der gennem Driftslaaneforeninger eller paa anden Maade maatte kunne ydes erhvervsdrivende indenfor Landbrug, Haandværk og Industri effektiv Hjælp i Form af Driftslaan for eventuelt senere at fremsætte Forslag i den kommende Rigsdags-samling. Dette kunde tyde paa, at den højtærede Minister nu er ved at indse, at de Veje, vi fra vor Side har anvist, maaske er de rette, maaske er dem, man bør befare for at komme de betrængte Erhverv til Hjælp i Øjeblikkets vanskelige økonomiske Situation. Jeg synes derfor, der er al mulig Grund til at fremme dette Lovforslag, det er let overskueligt baade med Hensyn til Indhold og Omfang, og hvis der er Villie dertil fra det høje Ministeriums og fra Rigsdagens Side, vil der intet være til Hinder for at gennemføre det hurtigt.

Endvidere skal jeg pege paa, at der af det ærede Medlem Hr. Zahle m. fl. er forelagt Forslag til Lov om Hjælp mod den ved Kronestigningen forvoldte økonomiske Krise, og jeg vilde mene, at det, disse to Lovforslag indeholder, angiver en Vej frem, som der er al mulig Grund til at slaas ind paa uden at afvente en kommende Samling. For det at nedsætte Udvalg til Undersøgelse af, hvorvidt den Slags Ting skal finde